

До Научното жури
назначено със Заповед на Ректора
на ВСУ „Черноризец Храбър“

С т а н о в и щ е

от доцент д - р Красимир Любенов Димитров,
член на научното жури съгласно заповед на Ректора на ВСУ
„Черноризец Храбър“

по дисертационен труд „Мерки за закрила на детето според Закона за закрила на
детето“ на Нели Цанкова Карацанова - Роудс,

докторант на самостоятелна подготовка в Юридически факултет на
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, за получаване на
образователна и научна степен „доктор“ по професионално
направление 3.6 „Право“ /Гражданско и семейно право/

Уважаеми членове на Научното жури,

Докторантът е завършил специалност “Право“, с много добър успех в Юридически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1992 година. През 1992 година започва работа като юрисконсулт в община Бургас на отделите „Жилищни продажби и жилищна политика“, а по - късно е преназначен със заповед на длъжност юрисконсулт на отдел „Държавни имоти“ в същата община. През академичната 1992/1993 година е хоноруван асистент по дисциплината „Вещно право“ в Бургаския свободен университет. В началото на 1993 година постъпва на работа като районен съдия в Районен съд - гр. Стара Загора, а от 01. 01. 1994 година е вписан като адвокат към Адвокатска колегия - гр. Стара Загора. През 2002 година е приет за член на Съюза на българските учени с диплом за членство от 14.11.2002 година и публикации в областта на Вещното, Гражданското и Семейното право. От началото на 2017 година е вписана като европейски адвокат в листата на Европейските адвокати в Обединеното кралство. Осъществява процесуално представителство и защита по различни видове граждански, наказателни, административни и изпълнителни дела. Специализира в областта на арбитражни дела у нас и в чужбина.

Дисертационният труд „Мерки за закрила на детето според Закона за закрила на детето“ е с общ обем от 257 страници, 120 бележки под линия, включително съдържание и списък на използваната литература. В структурно отношение трудът включва: увод, изложение и заключение. Изложението е структурирано в четири глави, разпределени в параграфи, както и съответни точки към тях. Структурата на изследването е съобразена с изискванията на закона и предмета на изследването. Тезата е актуална и практически значима.

В увода на дисертационния труд, докторантът е обосновал актуалността на изследването, както и неговия предмет и цел. Изложена е тезата на труда и неговата практическа значимост от гледище на поетите законодателни ангажименти в областта на закрилата на детето и мерките за нейното осъществяване според Закона за закрила на детето. Представена е накратко структурата на изложението по глави.

В глава първа „Същност на правната закрила на детето според Закона за закрила на детето. Закон одателни мерки за закрила“ е направен анализ на правната същност на закрилата до приемане на Закона за закрила на детето през 2000 година и след неговото приемане. Анализирани са правната същност на закрилата според Закона за закрила на детето съгласно легалната дефиниция на закона за това. Обсъдени са общи положения, целите и принципи на закрилата. В отделни параграфи към тази глава са разгледани органите на закрила и мерките на закрила според Закона за закрила на детето и в тяхната система. Разгледана е специализираната закрила и специфичните мерки за тази закрила. Особено внимание е отделено на специализираната закрила на децата с увреждания. Разгледани са фактори за ефективността на закрилата и нейните мерки.

Глава втора е посветена на „Мерки за закрила на детето в семейна среда“. В нея са разгледани субектите и правната характеристика на съдържанието на мерките за закрила на детето в семейна среда. В тази глава са разгледани въпросите, свързани с реда за предприемането на тези мерки и тяхното място в системата на мерките за закрила според Закона за закрила на детето. Анализирани са мерките за закрила при осиновяване, а с оглед на процедурите при осиновяване - и от гледище на режима за тях съгласно СК. Разгледани са мерките при международното осиновяване.

Глава трета разглежда „Мерки за закрила на детето, свързани с настаняването му извън семейството“. В нея са изяснени въпросите, свързани с настаняването на детето извън семейството. Направен е правен анализ на субектите и правното съдържание на тези мерки, като елемент от системата на мерките за закрила според Закона за закрила на детето. Анализирани са въпросът с овластяването на трети лица, извън родителите, с правни действия от съдържанието на родителските права и задължения и тяхното правно положение като лица на заместващата родителска грижа.

В глава четвърта, „Правна и процесуална проблематика по въпросите на реинтеграцията и нейните мерки. Производства при постановяването на мерки за закрила на детето по Закона за закрила на детето. Производства с международен елемент“, са изследвани правните и процесуалните проблематики на мерките за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и мерките за реинтеграцията им и трайното им връщане в семейството им по произход след настаняването им извън него. Анализирани и обобщени са процесуалните проблеми, които възникват в мерките за закрила на детето в производствата с

международен елемент по глава трета от Закона за закрила на детето и са направени нови законодателни предложения за гарантиране и постигане на целите на търсената закрила в тези производства и чрез мерките за това.

В заключението на дисертационния труд е направено резюме на предложенията de lege ferenda.

Дисертационният труд съдържа следните приноси:

1. Принос е и разкриването на правната природа на закрилата от гледище на легалната дефиниция за закрила според ЗЗакрД.
Приносен характер имат и следните обосновани предложения de lege ferenda:
2. Направено е предложение de lege ferenda правомощията на органите в закрилата по осъществяването на единната политика по закрилата на детето, да получат за в бъдеще едно правилно разпределение в административната организация на системата на закрилата.
3. Направено е предложение de lege ferenda да се извърши правилното степенуване на мерките по закрилата във всички нормативни актове по тяхното прилагане.
4. Важно и обосновано предложение de lege ferenda е да се предвиди задължителното участие на представителя на дирекцията „Социално подпомагане“ и независимо от представения доклад по случая, за всички случаи на производства, в които се засягат интересите на дете, за да може да се защити профильт на дирекцията като орган по прилагането на непосредствените и спешните мерки по плана за действие към всеки един момент на изменение на обстоятелствата.
5. Важна научна новост е предложението de lege ferenda изрично да се предвиди в Закона за закрила на детето текст относно закрилата на децата - бежанци и профил на специфичните мерки за нея - така, както това е направено и за останалите видове *специализирана закрила* по ЗЗакрД.
6. Важна научна новост е предложението de lege ferenda при мерките за предотвратяването на изоставянето на деца и реинтеграцията им в тяхното родно семейство, да се предвидят освен мерки за задържане на детето в родното му семейство и мерки, при които да може да се стимулира обособяването на „семейна среда“ за детето по смисъла на чл. 8 ЕКЗПЧ.
7. Предложено е de lege ferenda е изрично да се уредят в ЗЗакрД, като аргумент от чл. 26, ал. 5 ЗЗакрД и кумулативни мерки /пакет от мерки на закрила/ за преодоляване на рисковата ситуация в родното семейство на детето, които да бъдат едновременно постановявани от органа по закрилата, като например съвместно упражняване на грижа от родното семейство под надзора на лице от социалните служби, както и законодателно уреждане на мерки и услуги, които да могат да се упражняват и успоредно с интеграцията на детето, когато родителите и детето желаят да продължат

съвместното отглеждане и детето до този момент е било настанено извън семейството, без да се е реализирала превенцията на закрилата.

8. Направено е предложение de lege ferenda регламентирането на смесен тип мерки относно избягване на деинституционализацията на деца - дневна резидентен тип грижа за деца със запазено пребиваване на детето в неговото биологично или приемно семейство, както и предложението изрично да се предвиди бъдеща забрана на деца до 3 годишна възраст да бъдат институционализирани, а деца на възраст до 3 години - да не бъдат настанявани в институции на резидентна грижа без родител, като за тази цел се разшири законодателната защита по отношение на компилиране на мерките на закрила на резидентската грижа с отглеждането на детето в семейна среда., както и редица други научно обосновани предложения de lege ferenda.

По дисертацията могат да се направят и следните бележки и препоръки, които не омаловажават крайната ми висока положителна оценка на труда:

1. Би могло да се препоръча в изследването да се съгласува и координира работата на дирекциите «Социално подпомагане», във връзка с личните данни на децата, с Комисията за защита на личните данни, което обстоятелство ще допринесе за по-високото качеството на закрилата и нейните мерки.
2. При евентуално издаване на дисертационния труд, в него следва да се включи актуална съдебна практика.

В заключение:

Налице са всички изисквания на чл. 6, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 ЗРАСРБ и чл. 24, чл. 25, чл. 26 и чл. 27 ППЗРАСРБ за присъждане на образователна и научна степен «доктор», поради което, убедено препоръчвам на членовете на научното жури да присъдят на Нели Цанкова Карацанова – Роудс, образователна и научна степен «доктор» по професионално направление 3.6. Право, научна специалност «Гражданско и семейно право».

04. 08. 2017

/доцент д - р Красимир Димитров/

София

